

[Poul Schlüter]

dem jo hurtigt selv. SV-eksperimentet blev forsvaret med, at nu skulle vi opleve stabilitet, både politisk og økonomisk.

Der er så gået 13 måneder, og vi må i dag konstatere – og det er sørgeligt – at på praktisk talt alle områder står nu alt værre til, end da regeringen begyndte.

Det er ikke alene oliens skyld. Selv om det var, så skulle vi jo for resten også have løst det problem. Vi har oplevet 13 måneder, hvor regeringen har villet det hele selv. Den har styret med sine folketingsgrupper og sit eget snævre flertal. Vi har haft en regering, som ikke i disse 13 måneder har søgt samarbejde med folketinget. Derfor er det vel også rigtigt i dag at fastslå, at resultaterne er regeringens ansvar. Også de manglende resultater er regeringens ansvar.

Sammen med valgets udskrivelse er der afleveret, hvad jeg synes er to kæmpechok til befolkningen. For det første finanslovsforslaget og de vurderinger, som knytter sig dertil. Ser vi en lille smule ind i fremtiden, møder vi uhyggelige tendenser. Vi ved nu, at hvis ikke man bryder ind i udviklingsforløbet, må vi regne med i 1983 at have op mod 260.000 arbejdsløse. Og vi vil møde et underskud på vor betalingsbalance i størrelsen 20 mia kr. Dette er en dødsdom over en årrækkes forfejlede politik.

Den anden kendsgerning, vi oplever netop nu, og som må være et chok for befolkningen, er den socialdemokratiske folketingsgruppes program til valget. Hvilke løsninger tilbyder landets endnu største parti befolkningen? Der er en mængde løfter. Om sociale forbedringer, der vil føre os endnu længere dybt ind i behandlersamfundet. En mængde løfter, som vil gøre skatteyderne endnu fattigere. En mængde løfter, som vil betyde, at endnu flere skal hente deres indkomst helt eller delvis fra de offentlige kasser. Det er en ganske traditionel, gammeldags socialdemokratisk politik.

Så er der et par ord om, at der er behov for indkomstpøolitik – og det er sandt – men der er jo intet præcist om, hvordan den skal føres ud i livet.

Socialdemokratiet kan måske nok komme til at danne regering efter valget, hvis vælgerne ønsker det, og hvis venstrefløjens foretrækker det. Men jeg mener, vi i dette øjeblik må fastslå, at socialdemokratiet ikke har vist en politik, som kan føre landet ud af krisen, og

derfor mener jeg heller ikke, socialdemokratiet i denne dybt alvorlige situation er regeringsdueligt. De kan ikke, for de vil ikke føre den nødvendige politik.

Så siger nogen, at fejlen bag det hele skal være, at LOs top er så stærk. Måske nok, jeg skal i og for sig ikke bebrejde fagbevægelsen, at den vælger sig en stærk ledelse – det gør vel de fleste organisationer – men fejlen ligger et andet sted: fejlen er, at socialdemokratiets ledelse har været svag. Jeg har ofte udtalt, at jeg gerne ser naturlige forbindelseslinjer mellem socialdemokratiet og fagbevægelsen, men det skal være partiet, og det skal være statsministeren, hvis han er socialdemokratiets formand, der har kommandoen. Sådan var det før, sådan er det ikke nu, derfor er det gået galt.

Under denne debat såvel som under den valgkamp, der nu indledes, bør interessen ikke samle sig om fortiden. Hvad skulle det føre til? Nu gælder det fremtiden. Skænderier om, hvad der er sket, gavner ikke meget. Nu drejer det sig om at finde en samlende politik, som tilbyder en løsning på landets store vanskeligheder.

Forud for dette valg har vi alle en pligt til at sige sandheden om Danmark til danskerne. Vi har også samtidig en anden pligt: det er den igen at skabe tro på fremtiden og optimisme. Hvis vi selv vil, kan vi nemlig ordne problemerne.

Derfor vil jeg også gerne byde venstre velkommen tilbage i firkløveret, hvor efter vor opfattelse venstre hører naturligt til. Der er brug for det – for et firkløver, som består af fire.

Jeg vil også gerne sige om firkløveret, at det jo ikke er en lille eksklusiv klub, som nogen vil søge at give det udseende af. Firkløverpartierne har en lige så bred og lige så folkelig basis i Danmark som socialdemokratiet. Der er partier, som står udenfor naturligt. Man kan måske sige det på den måde, at de ekstremistiske yderpartier i forhold til firkløveret på den ene side er fremskridtspartiet, på den anden side det radikale venstre.

Hvis vi skal spørge, om en borgerlig regering efter valget vil kunne arbejde her i salen med lovgivningen, kan det selvfølgelig komme til at spille en rolle, hvordan socialdemokratiet i opposition vil stille sig, men måske også, hvordan fremskridtspartiet og det radikale venstre vil forholde sig. Så skal det vise